

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

Rapport 1/2022

Handlingsplan for hubro

Årsrapport 2022

Tittel	:	Handlingsplan for hubro: Årsrapport 2022
Dato	:	27.09.2023
Forfatter	:	Petter Johannes Nergaard & Anne Sofie Bråge Fjeldstad
Rapportnummer	:	1
ISBN	:	
Emneord	:	Hubro, <i>Bubo bubo</i> , truet art, handlingsplan og årsrapport
Utgiver	:	Statsforvalteren i Nordland
Antall sider	:	8
Fotograf forsidebilde	:	Mia Marthinus Husdal
Sammendrag	:	Årsrapporten oppsummerer aktiviteten som har skjedd i tråd med handlingsplanen for hubro i 2022. Statsforvalteren har kartlagt hubroaktivitet i 2022. Overvåkingen består av lydopptak, direkte og indirekte observasjoner. I 2022 ble det gitt i underkant av 1,4 millioner til tiltak på linjenettet for å dempe effekten av elektrokusjon og kollisjon på hubro.

Innhold

1. Forord	2
2. Hubro kartlegges i store deler av landet.....	3
2.1 Rogaland	3
2.2 Vestland.....	3
2.4 Nordland	4
2.5 Vestfold og Telemark.....	4
2.6 Innlandet	4
2.7 Kartlegging oppsummert.....	4
3. Overvåking	5
4. Tiltak på linjenettet	6

1. Forord

Ny handlingsplan for hubro ble vedtatt i 2022. Statsforvalteren i Nordland har det nasjonale koordineringsansvaret. Planen virker frem til 2026.

Fra slutten av 1800-tallet gikk bestanden av hubro kraftig tilbake i Norge og hubroen er på den norske rødlista som sterkt truet (EN). Arten var tidligere en alminnelig hekkefugl i hele Norge opp til og med Troms, men har i dag hovedsakelig utbredelse langs kysten fra Agder til Helgeland i Nordland. Siste bestandsestimat var på 451-681 par (Øien m. fl. 2014).

Handlingsplan og faggrunnlaget lister opp mange tiltak som bør igangsettes for å bedre forholdene for arten, hvor hovedfokus er på kartlegging, overvåking og tiltak for å forhindre elektrokusjon (strømgjennomgang). Det er gjennomført flere prosjekter med midler fra handlingsplanen de siste årene, og det er tydelig at byttedyrtilgang, arealendringer og miljøgifter også har påvirket bestandsutviklingen hos hubroen. Av budsjettmessige årsaker i 2022 ble ikke arbeidet knyttet til DNA-basert overvåking videreført. Det ble heller ikke utført miljøgiftanalyser på ikke-klekte hubroegg.

2. Hubro kartlegges i store deler av landet

I de siste åtte årene har kartlegging av hubro i hovedsak skjedd fylkesvis i regi av de respektive Statsforvaltere. Hovedfokus har for hele perioden vært knyttet til territorier med ukjent stedsfesting eller med for gamle data. Oversikten i dette kapittelet knytter seg til kartlegginger som er gjennomført med midler fra handlingsplanen. I tillegg skjer det både kartlegginger og overvåking utenom det som foregår gjennom handlingsplanen. Følgende fylker fikk midler i 2022: Vestland, Nordland, Trøndelag, og Telemark og Vestfold.

2.1 Rogaland

Innenfor Suldal og Hjelmeland kommuner er det ca. 25 territorier. Disse er fordelt på 17 i Suldal kommune og 9 i Hjelmeland kommune. Ut ifra tildelte midler ble det satt ut opptaksbokser på 10 ulike lokaliteter. Lokaliteter på høyfjellet og langt fra vei ble prioritert bort i denne omgang. Gjennom intervju og feltundersøkelser er det kommet opplysninger i form av roping, sportegn eller observasjon av voksenfugl i 5 av de 25 antatte territoriene i Suldal og Hjelmeland kommuner i perioden 2010-2021. Det ble satt ut totalt 11 lyttebokser der én av dem fanget opp hubro, 2 av lytteboksene var borte og i de 5 territorium uten funn vurderes det fortsatt som sannsynlig at det kan være hubro i området.

2.2 Vestland

Sogn og Fjordane

Tross et bedre kunnskapsgrunnlag år for år, er det fortsatt ikke grunnlag for å oppdatere det tidligere anslaget på 10-20 hekkende par hubro i Sogn og Fjordane. Vi har i løpet av prosjektperioden påvist aktivitet ved 19 lokaliteter, men det største antallet aktive lokaliteter vi har registrert i ett og samme år er 12 (2020 og 2022). Ved to av de 19 lokalitetene har det ikke blitt registrert noen form for aktivitet de siste fem årene, og ved de to lokalitetene i Vågsøy og tre av de fire lokalitetene i Gulen kommune ser fuglene ut til å streife rundt uten hekkeaktivitet. Det ble registrert ropende hubro ved en ny lokalitet i Gulen i år.

2.3 Trøndelag

Gjennom innsatsen til Birdlife Norge, Nord Universitet, samt SNO, er det registrert aktivitet i 18 territorier. Rovbasen er oppdatert med disse registreringene. I tillegg har det blitt registrert aktivitet i 14 territorier i Hitra kommune. Totalt er det registrert aktivitet i 32 territorier i 2022. Det ble lagt inn 24 poster i rovbasen fra registreringer i 2022. Det ble registrert 4 tilfeller hvor hekking var vellykket. 6 hvor hekking kun ble registrert. 10 hvor hekking var usikkert, og 4 hvor hekkforsøk ikke ble påvist.

2022 var et år med få vellykkede hekkinger. Det er registrert flere døde hubroer i fylket. Både unger og voksne. Det ble påvist fugleinfluenza hos en død voksen hubro på reir i Frøya kommune.

2.4 Nordland

Dønna:

Sju av 11 potensielle territorier ble funnet okkupert av hubro. Alle sju lokaliteter hadde ropende par av begge kjønn og kurtiselyder ble også hørt fra samtlige par. Det ble ikke påvist hekking av hubro i kartleggingsoppdraget på Dønna i 2022

Nesna:

Grunnet tekniske problemer ble det ikke samlet inn konkrete data fra Nesna, men det ble observert minst ett individ, men det var ikke mulig å fastslå om det var en solitær hubro eller et par.

2.5 Vestfold og Telemark

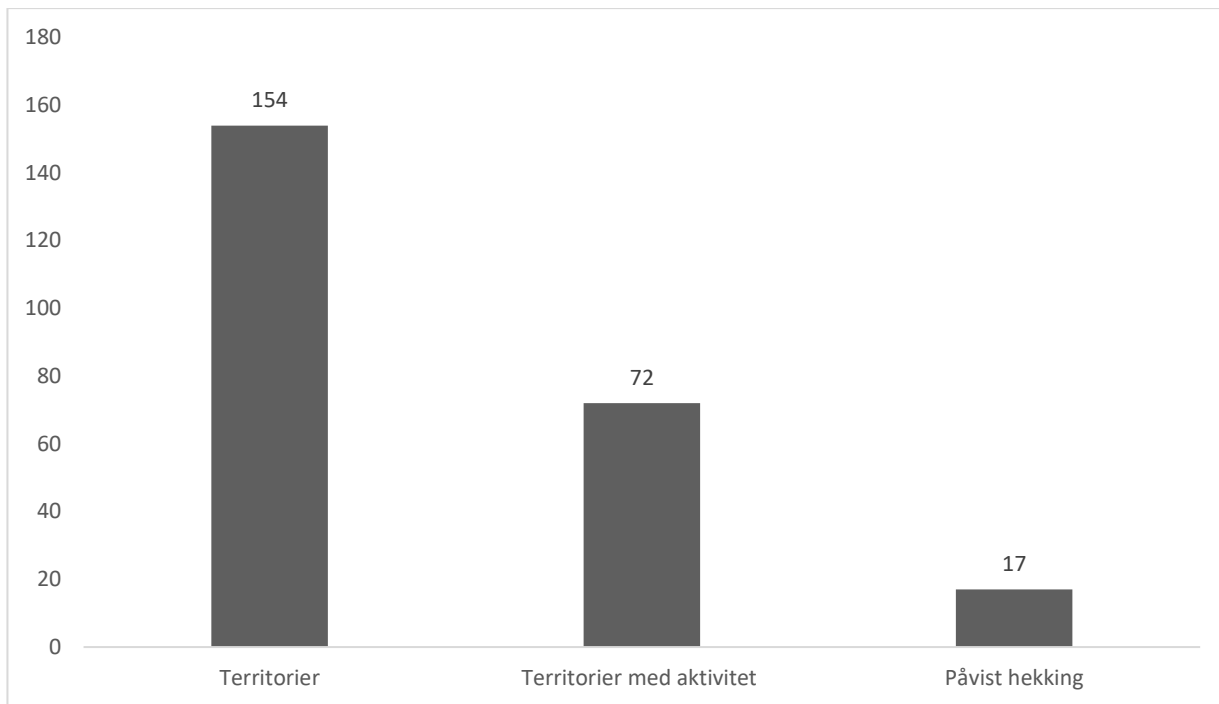
8 lokaliteter hvorav 1 i Viken og 7 i Vestfold og Telemark ble undersøkt og det ble registrert ropende hubro på 2 steder.

2.6 Innlandet

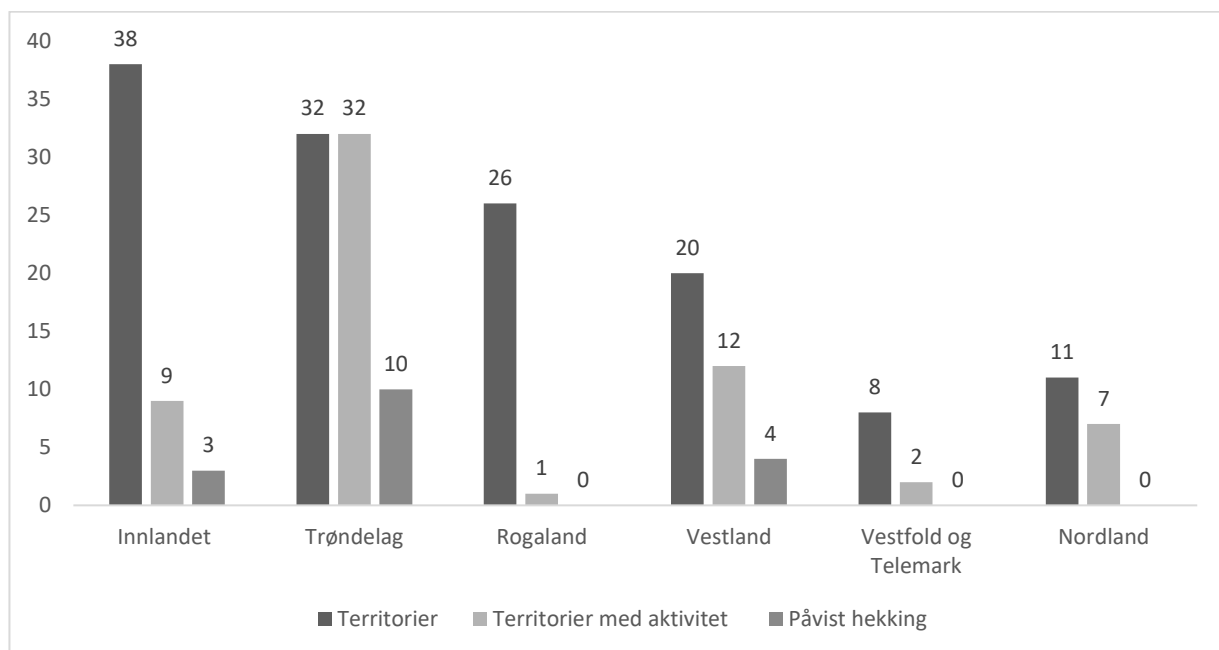
Årets feltsesong resulterte i 8 lokaliteter med hubro fordelt på 7 kommuner, dvs. noe under gjennomsnittet for de siste 10 siste årene, som ligger på 12. Hekking ble registrert på to lokaliteter med hhv. 2 unger (som ble ringmerket) og 1 tiggende unge. I tillegg ble ropende hanner hørt på 6 lokaliteter.

2.7 Kartlegging oppsummert

Totalt ble 154 lokaliteter undersøkt, hvorav det ble registrert aktivitet i 72 lokaliteter. Det ble registrert hekking i 17 av dem (Figur 1, Figur 2).

Figur 1 Oversikt over antall territorier undersøkt, territorier med aktivitet og territorier med påvist hekking.

Figur 2 Oversikt over antall territorier undersøkt, territorier med aktivitet og påvist hekking fordelt på fylker.

3. Overvåking

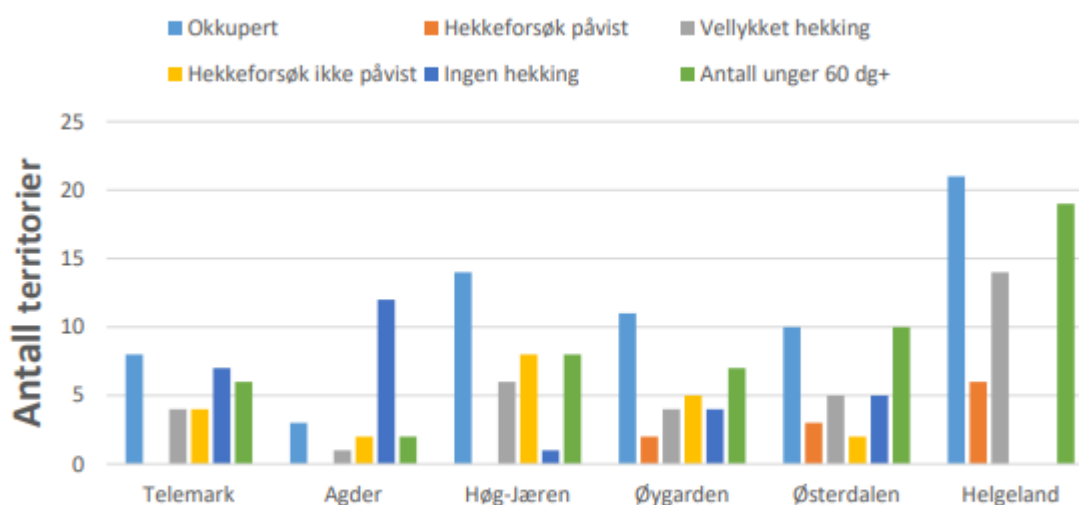
Siden 2012 har det foregått nasjonal overvåking av hubro. Frem til og med 2019 har det blitt utført overvåking i fire områder i Sør-Norge – Telemark, Agder, Rogaland og Hordaland. Disse er blitt overvåket av Birdlife Norge (Tidligere Norsk ornitologisk forening) på oppdrag fra Statsforvalteren i

Nordland. Fra 2020 tok SNO over ansvaret for oppfølgingen av prosjektet og overvåkingen ble utvidet med et femte delområde i Østerdalen. I tillegg til områdene i Sør-Norge gjennomføres det overvåking på Helgelandskysten i Nordland i regi av Høgskolen i Innlandet med tilskudd fra Miljødirektoratet. På Helgelandskysten følger overvåkingen en noe annerledes metodikk enn de øvrige områdene og det benyttes eksempelvis ikke lytteutstyr for registrering av ropende hubro på vårrparten.

I 2022 kom det tilstrekkelige overvåkingsdata fra alle 75 overvåkingsterritorier i Sør-Norge. Vellykket hekking ble påvist i 20 av disse. I ytterligere 5 territorier ble det påvist hekkforsøk, selv om unger ikke ble konstatert. Til sammen ble det altså påvist hekking i 25 av 75 territorier i 2022 (33 %). I Sør-Norge fikk 21 territorier (28 %) endelig status «hekkforsøk ikke påvist», mens 29 territorier (39 %) fikk status «ingen hekking», da det ikke ble påvist hubro her til tross for at instruksjonen ble fulgt.

Til sammen var 26 territorier okkupert av hubro uten at det ble påvist vellykket hekking. Til sammen var 46 av 75 territorier (61 %) i Sør-Norge okkupert i 2022. På Helgeland ble 50 av de 51 overvåkingsterritoriene kontrollert, og vellykket hekking ble dokumentert i 15 av disse. I ytterligere 6 territorier ble det påvist hekkforsøk, og unger ble påvist i 3 av disse. De resterende 29 territoriene fikk endelig status «Usikker hekking».

Av 40 påviste unger i Sør-Norge ble 33 dokumentert eldre enn 60 døgn (flygedyktig alder), noe som gir en gjennomsnittlig produksjon på 0,71 unger per okkupert territorium (n=46). Det ble produsert i gjennomsnitt 1,32 unger per påvist hekkforsøk (n=25). På Helgeland ble minst 17 av 32 unger påvist i flygedyktig alder, og det gir 0,85 unger fordelt på 20 hekkforsøk.

Figur 3. Status for territorier med intensiv overvåking av hubro i Norge i 2022 fordelt på overvåkingsområder. Merk at antall territorier i hvert av de fem områdene i Sør-Norge er 15, mens antallet er 51 for Helgeland.

4. Tiltak på linjenettet

Det satses fortsatt på å få gjort tiltak på linjenettet gjennom tilskuddsordningen for trua arter. Det var i en periode (2013-2016) øremerkede midler til hubro, men de siste årene har det ikke vært egne midler over statsbudsjettet og innsatsen er derfor noe redusert. Statsforvalteren i Nordland har hatt møte med relevante aktører om muligheten for standardisering av materiell, sertifisering og kartlegging og innhenting av data fra master. Gjennom tilskuddsordningen Tilskudd til trua arter har

Agder Energi, Arva, Mørenett og Elvia fått 1,4 millioner til tiltak på linjenettet i 2022, og har montert sittepinner og piggmatter langs utvalgte deler av linjenettet. Det ble til sammen gjort tiltak på 250 master, og det ble satt 16 piggisolatorer og gjort tiltak på en transformator.

Mørenett	2 plasser med isolerte føringer. 183 vanlig avisere. 71 AUS avisere. 44 sittepinner.
Elvia	Montert piggmatter og sittepinner i 12 master.
Agder Energi	Sikret 164 master.
Arva AS	19 master, 1 transformator og 16 piggisolatorer.

STATSFORVALTEREN I NORDLAND

Fridtjof Nansens vei 11, Pb 1405, 8002 Bodø || sfnopost@statsforvalteren.no || www.statsforvalteren.no/nordland